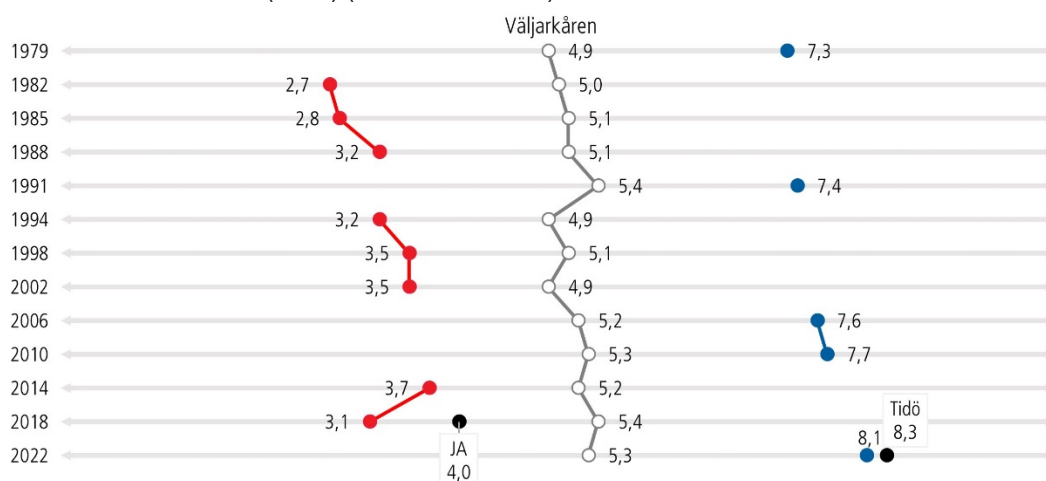

Svenska regeringars vänster- högerpositioner 1979-2022

Var ligger tyngdpunkten i den förda regeringspolitiken? En normativ målsättning med parlamentariska system är att *den faktiskt förda regeringspolitiken* – så som den kommer till uttryck i beslut och ageranden – vid varje tidpunkt ska ha stöd från en majoritet av ledamöterna i parlamentet och, indirekt, en majoritet av det folk som valde dem. Stora avstånd mellan väljarkårens önskemål om regeringspolitik och den faktiskt förda politiken kan skapa spänningar och motreaktioner av betydelse för politisk stabilitet och för regeringars möjligheter att sitta kvar vid makten.

Hur stora skillnader har det varit mellan folkets önska och den faktiskt förda regeringspolitiken? Var väljarna uppfattar den ideologiska tyngdpunkten för den förda regeringspolitiken har inte omfrågats. Men *indirekt* kan vi använda uppgifter om vänster-högerpositioner för partier som *formellt* ingår regeringen. Resultaten visar att svenska regeringar är positionerade långt från genomsnittsväljarens. Den regering som stått närmast är Persson 2002-2006 (1,4 enheter) och den som stått längst ifrån är Kristerssons 2022 (2,8 enheter). De två regeringsskiften som enligt väljarna representerar de tvärase ideologiska vänster-högerkasterna under perioden är Fälldin II till Palme II 1979 (4,6 enheter) och från Andersson till Kristersson 2022 (5,0 enheter).

Figur 1 Vänster-högerpositioner för regeringen och väljarkåren som helhet 1979-2022 samt för partier som står bakom Januariavtalet (2019-2021) respektive Tidöavtalet (2022) (viktade medeltal).

Källa: Valundersökningarna 1979-2022.

Kommentar: I beräkningarna av regeringarnas genomsnittliga positioner längs vänster-högernskalan ingår endast partier som formellt ingått i den tillträdande regeringen efter respektive val. Eventuella stödpartier eller partier som är del av ett regeringsunderlag har inte räknats med. Genomsnittet för väljarkåren som helhet och för de olika regeringarna är viktade efter såväl valresultaten som regeringspartiers inbördes storlek. Skalan som använts går från 0 "långt till vänster" till 10 "långt till höger" med mittenkategorin 5 "varken till vänster eller till höger". "Allians för Sverige"-dokumentets vh-placering sammanfaller med Allianspartierna för 2006 och 2010. JA=Januariavtalet. Tidö=Tidöavtalet.

Tabell 1 Vänster-högerpositioner för regeringen och väljarkåren som helhet 1979-2022 samt för partier som står bakom Allians för Sverige (2006), Januariavtalet (2019-2021) respektive Tidöavtalet (2022) (viktade medeltal).

År	Tillträdande regering	Väljarkårens genomsnittliga vh-position	Regeringens vh-position		Regeringens vh-avstånd till genomsnittsväljaren	Ideologiskt avstånd till mitten (5)	Storleken (vh-avstånd) för regeringskifte
1979	Fälldin II	4,9	7,3	–	2,4	2,3	–
1982	Palme II	5,0	2,7	–	2,3	2,3	4,6
1985	Palme II	5,1	2,8	–	2,3	2,2	0,1
1988	Carlsson I	5,1	3,2	–	1,9	1,8	0,4
1991	Bildt d.y.	5,4	7,4	–	2,0	2,4	4,2
1994	Carlsson II	4,9	3,2	–	1,7	1,8	4,2
1998	Persson	5,1	3,5	–	1,6	1,5	0,3
2002	Persson	4,9	3,5	–	1,4	1,5	0,0
2006	Reinfeldt	5,2	7,6	–	2,4	2,6	4,1
2010	Reinfeldt	5,3	7,7	–	2,4	2,7	0,1
2014	Löfvén I	5,2	3,7	–	1,5	1,3	4,0
2018	Löfvén II	5,4	3,1	–	2,3	1,9	0,6
2022	Kristersson	5,3	8,1	–	2,8	3,1	5,0

År	Koalitionsavtal	Väljarkårens genomsnittliga vh-position		Partier som ingår i koalitionsavtal	Avtalets vh-avstånd till genomsnittsväljaren	Ideologiskt avstånd till mitten (5)	Storleken (vh-avstånd) för regeringskifte
2006	Allians för Sverige (C L KD M)	5,2	–	7,6	2,4	2,6	4,1
2019-21	Januariavtalet (C L MP S)	5,4	–	4,0	1,4	1,0	0,9
2022	Tidöavtalet (M KD L SD)	5,3	–	8,3	3,0	3,3	5,2

Källa: Valundersökningarna 1979-2022.

Kommentar: Resultaten visar genomsnittspositioner för väljarkåren som helhet och för de partier som formellt ingår i regeringen under perioden 1979-2022. Partiernas vh-positioner är viktade efter de officiella valresultaten. Regeringars vh-positioner är sedan i förekommande fall viktade efter regeringspartiernas inbördes styrkeförhållanden. Vänster-högerpositioner för koalitionsavtalen är viktade medeltal för de partier som ingått överenskommelserna. I tabellen förekommer också beräkningar av regeringars/avtalens avstånd till genomsnittsväljaren och vänster-högerekalans mittpunkt. I kolumnen längst till höger finns beräkningar av förändringen av den förda regeringens politikens vh-position från ett val till ett annat. För Januariavtalet gäller jämförelsen Löfven I 2014 och för Tidöavtalet gäller jämförelsen Löfven II 2018 där S och MP tillsammans satt i regeringen. Om man istället jämför Tidöavtalet med Januariavtalet är avståndet 4,3.